

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Ўзбекистон Республикаси

Рақобатни ривожлантириш ва

истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя

қилиш қўмитаси ҳузуридаги

жамоатчилик кенгаши раиси

Д.Мирзаахмедов

**Ўзбекистон Республикаси Рақобатни ривожлантириш ва
истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитаси ҳузуридаги
жамоатчилик кенгашининг 2025 йилнинг 6 август куни ўтказилган
йиғилишининг 05-сонли
БАЁНИ**

Раислик қилди: Ўзбекистон Маркетинг уюшмаси бошқарув раис **Диёр
Мирзаахмедов**

Қатнашдилар: Жамоатчилик кенгаши аъзолари: **Д.Мирзаахмедов,
Ш.Шарахметов, Ш.Шарахметов, Д.Мирзаев, Р.Джураев,
Ҳ.Раджабов, З.Вахидов, О.Насиров, Г.Бабаджонова,
М.Аскарова, Р.Назаров, Ш.Латипов, О.Усмонов.**

Таклиф этилди: Рақобатни ривожлантириш ва истеъмолчилар
ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитаси Стратегик
режалаштириш, методология ва трансформация
бўлими бошлиғи **Н.Сабиров**

КУНТАРТИБИ

Ўзбекистон Республикаси Рақобатни ривожлантириш ва
истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитасининг **2025 йилнинг
1 ярим йиллигида амалга оширилган ишлар, эришилган натижалар.
2025 йилнинг 2 ярим йиллигида амалга ошириладиган асосий мақсад
ва устувор вазифалар тўғрисида.**

Раислик этувчи **Диёр Мирзаахмедов** сўзга чиқиб, Бугунги ўтказиладиган Жамоатчилик йиғилиши кун тартиби билан таништириб сўзни Стратегик режалаштириш, методология ва трансформация бўлими бошлиғи Н.Сабиоровга сўз берди.

Н.Сабиоров томонидан Рақобат қўмитаси 2025 йилнинг 1 ярим йиллигида амалга оширилган ишлар, эришилган натижалар тўғрисида ҳисобот тингланди.

Жумладан:

I. Норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш соҳасида амалга оширилган ишлар

Рақобатни ривожлантириш ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитаси томонидан 2025 йилнинг 1-ярим йиллигида **9 та** норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари ишлаб чиқилган. Шундан, **3 та** Вазирлар Маҳкамаси қарори, **2 та** Идоравий қўшма қарор, **2 та** Идоравий буйруқ, **1 та** Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони ва **1 та** Ўзбекистон Республикаси Қонуни лойиҳаси тайёрланган.

II. Қонун ҳужжатлари ва давлат органлари қарорларининг рақобат муҳитига таъсирини баҳолаш

Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан **loyiha.adliya.uz (project.gov.uz)** портали орқали Қўмитага келиб тушган **439 та** норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳалари (**ex-ante**) рақобат муҳитига таъсири юзасидан экспертизадан ўтказилди, шундан **219 та (49,9 %)** норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда амалдаги қонунчилик ҳужжатлари ва рақобат тўғрисидаги қонунчилик талабларига зид нормалар эканлиги аниқланган.

III. Инсофсиз рақобат амалиётларига, тил бириктиришлар ва картель келишувларга қарши курашиш

1. Инсофсиз рақобатни аниқлаш бўйича.

2025 йилнинг 1-ярим йиллигида Қўмита марказий аппарати ва ҳудудий бошқармалари томонидан Инсофсиз рақобатни аниқлаш бўйича жами **170 та** мурожаат кўриб чиқилган.

Натижада **35 та** мурожаат бўйича иш қўзғатилган, **17 та** мурожаат бўйича иш қўзғатиш рад этилган, **106 та** мурожаат бўйича тушунтириш хатлари

юборилган, **4 та** мурожаат бўйича апелляция тартибидаги шикоят аризаси, **8 та** мурожаат бўйича кўриб чиқиш давом этмоқда.

2. Тил бириктиришлар ва картель келишувлар бўйича.

2025 йилнинг 1-ярим йиллигида Қўмита ва Худудий бошқармалар томонидан тил бириктиришлар ва картель келишувларни аниқлаш бўйича жами **27 та** мурожаат кўриб чиқилган ҳамда ушбу мурожаатлар бўйича **34 та** иш қўзғатилган бўлиб, шундан **28 таси бўйича** қонунбузилиши ҳолати эътироф этилган ва тегишли кўрсатма берилган, **6 та** ишни кўриб чиқиш тугатилган, **1 та** мурожаат бўйича иш қўзғатиш рад этилган ҳамда **1 та** мурожаат бўйича кўриб чиқиш давом этмоқда.

IV. Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва реклама фаолиятини тартибга солиш соҳасида амалга оширилган ишлар

1. Истеъмолчилар мурожаатлари билан ишлаш бўйича:

2025 йил 1-ярим йилликда истеъмолчилардан жами **30 366 та** мурожаатлар келиб тушган.

*Мурожаатларнинг **21 162 таси** (70 фоиз) уй-жой коммунал, транспорт хизматлари, **5 215 таси** (17 фоиз) савдо ва умумий овқатланиш, **3 439 таси** (11 фоиз) алоқа, молия ва ижтимоий хизматлар ҳамда **550 таси** (2 фоиз) реклама муносабатлари масалаларига тўғри келади.*

Мурожаатларни кўриб чиқиш натижасида **26 133 таси 86 фоизи** (**76 фоизи** қаноатлантирилган, **10 фоизи** ҳуқуқий тушунтириш берилган) ижобий ҳал этилган бўлиб, **6 фоизига** тушунтириш берилган, **6 фоизи** жараёнда, **2 фоизи** ваколатли органларга юборилган. Натижада истеъмолчиларга **15 760 млн. сўм** миқдорда етказилган зарар қайта ҳисоб-китоб қилинган.

2. Маҳсулотлар сифатини назорат қилиш бўйича:

Товарлар (ишлар, хизматлар) хавфсизлиги ва уларнинг сифатини назорат қилиш мақсадида, тасдиқланган режа-график асосида мунтазам равишда чакана савдода товарлар **назорат харидини** ва уларни **экспертизадан ўтказиш** ишлари йўлга қўйилган.

Хусусан, ҳисобот даврида жами **452 номдаги** маҳсулотларнинг **назорат хариди** амалга оширилиб (**“Сифат назорати” телекўрсатуви билан ҳамкорликда**), уларнинг экспертизадан ўтказиш натижаларига кўра, **77 номдаги** маҳсулотлар норматив-техник ҳужжатлар талабларига жавоб бермаслиги аниқланган.

3. Реклама фаолиятини тартибга солиш бўйича:

Рекламаларни жойлаштирилиши ва тарқатилиши бўйича жами **17 053 та** ўрганишлар ўтказилган.

Ўрганиш (мониторинг)лар натижасида **7 841 та** ҳолатда турли **камчиликлар аниқланиб**, уларни тезкор бартараф этиш чоралари кўрилган.

Реклама берувчилар томонидан тақдим этилган реклама эскизларини амалдаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқлиги юзасидан **3 695 та** экспертиза ва таҳлиллар ўтказилиб, уларнинг **298 таси** бўйича реклама тўғрисидаги қонунчилик талабларига номувофиқлиги ҳақида **хулосалар берилган**.

Жамоатчилик кенгаши аъзоси, Ўзбекистон журналистларни қайта тайёрлаш маркази директори Г.Бабаджанова сўзга чиқиб, Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида муаммолар борлигини, онлайн савдоларда маҳсулотларнинг алмаштириб беришда тушунмовчиликлар юзага келаётгани ҳамда уларни тез ва самарали бартараф этиш учун истеъмолчиларни балки тadbиркор ва сотувчиларнинг ҳуқуқий маданиятини ошириш зарурлигини таъкидлаб ўтди.

Кун тартибида масала юзасидан Жамоатчилик кенгаши аъзоси, Рақобатни ривожлантириш ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитаси раиси жамоатчилик билан алоқалар бўйича маслаҳатчиси **О.Усмонов** сўзга чиқиб, Рақобатни ривожлантириш ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш қўмитасининг 2025 йил давомида товар ёки молия бозори таҳлил қилингани, Давлат ва хўжалик бошқаруви органлари ҳамда маҳаллий давлат ҳокимияти органлари томонидан project.gov.uz портали орқали Қўмитага келиб тушган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини (ex-ante) рақобат муҳитига таъсирини баҳолаш ҳолатларини, Товар-хом ашё биржаларини лицензиялаш ва харид тизимларни назорат қилиш йўналишида ишлар олиб борилганини, тартибга солинадиган нархлар ва тарифларни таҳлил ва назорат қилиш ҳамда табиий монополия субъектларини тартибга солиш, давлат харидларида рақобатни таъминлаш, инсофсиз рақобат амалиётларига, тил бириктиришлар ва картел келишувларга қарши курашиш, иқтисодий концентрация устидан назорат қилиш, истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва реклама фаолиятини тартибга

солиш, юридик соҳада амалга оширилган ишлар, норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш, жамоатчилик билан алоқаларни ташкил этиш, халқаро ҳамкорлик ва Рақобат қўмитаси фаолиятини рақамлаштириш соҳаларида амалга оширилган ишлар борасидаги асосий кўрсаткичларга алоҳида тўхталиб ўтди.

Шундан сўнг, Жамоатчилик кенгаши иштирокчилари Қўмита 2025 йил иккинчи ярмида ҳам ўз олдига бир қатор амалга ошириладиган истиқболли режалар қўйганини бу режалар бозорда соғлом рақобат муҳитини таъминлаш ва истеъмолчилар ҳуқуқларини янада мустаҳкамлашга қаратилган қуйидаги **Қонунчиликни такомиллаштириш** (*Рақобат ва истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасидаги қонунлар халқаро стандартларга мувофиқлаштириш ва Янги норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш орқали бозорда соғлом рақобат муҳитини таъминлаш*), **Монополияга қарши курашишни кучайтириш** (*Монополияга қарши назоратни кучайтириш учун бозор мониторинги тизими такомиллаштириш, Монополияга қарши қонунбузарликларни тезкор аниқлаш ва уларга қарши курашиш бўйича замонавий усуллар жорий этиш*), **Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш** (*Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш борасида аҳолининг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш учун махсус дастурлар ишлаб чиқиш, Истеъмолчилардан келиб тушган мурожаатларни кўриб чиқиш жараёнлари соддалаштириш ва уларнинг сифатли ҳал этилиши таъминлаш*), **Рақобат муҳитини яхшилаш** (*Тадбиркорлик субъектлари учун тенг шароитлар яратишга қаратилган ислохотлар амалга ошириш, Хусусий секторда соғлом рақобат муҳитини таъминлаш учун қўшимча молиявий ва ҳуқуқий кафолатлар яратиш*) борасидаги амалга ошириладиган истиқболли стратегик йўналишларда ишлар олиб бориш кераклиги, бу йўналишлар 2025 йил иккинчи ярмида Ўзбекистон

бозорларида рақобатни ривожлантириш, истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорлар учун тенг имкониятлар яратишда муҳим аҳамият касб этиши ҳамда мамлакат иқтисодий барқарорлигини ошириш ва аҳоли фаровонлигини таъминлашга хизмат қилиш борасидаги масалалар кўриб чиқилди ва муҳокама этилди.

**Юқоридагилардан келиб чиқиб, Жамоатчилик кенгашининг
умумий йиғилиши қарор қилади:**

1. Қўмитанинг Стратегик режалаштириш, методология ва трансформация бўлими бошлиғи Н.Сабировнинг Қўмита томонидан 2025 йилнинг 1 ярим йиллигида амалга оширилган ишлар, эришилган натижалар ва йўл қўйилган камчиликлар тўғрисида ҳисоботи маълумот учун қабул қилинсин.

2. Жамоатчилик кенгаши раиси Д.Мирзаахмедов ва О.Усмонов томонидан билдирилган фикр-мулоҳазалар маълумот учун қабул қилинсин.

3. Жамоатчилик кенгаши аъзоси Г.Бабаджанова истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасидаги муаммолар ҳамда уларнинг самарали йечимлари ҳақида билдирган таклиф ва фикрлари инобатга олинсин.

4. Жамоатчилик кенгаши аъзолари томонидан билдирилган фикр-мулоҳазалар ҳамда таклифлар маълумот учун қабул қилинсин.

Йиғилиш котиби,
баёнлаштирувчи

С.Гафурджанова